

Gökyüzü

Alp Akoğlu

Merkür, Mars ve Jüpiter Buluşuyor

Sabah gökyüzünde bulunan **Jüpiter**, **Merkür** ve **Mars**, ayın 10 ve 11'inde birbirlerine çok yakın görünür konumda olacaklar. 10 Aralık'ta, Jüpiter altta, Merkür üstte, Mars ise ikilinin kuzeyinde yer alacak. 11 Aralık'ta, gezegenlerin oluşturduğu küçük üçgenin iki köşesini oluşturan Merkür ve Jüpiter yer değiştirecekler. Jüpiter, üçlüden en parlak olanı. Merkür ondan biraz daha sönük. Mars ise Jüpiter ve Merkür'e göre çok sönük. Üçlüye, Akrep'in parlak yıldızlarından biri olan Graffias eşlik edecek. Bir çift yıldız olan Graffias ve üç gezegen, bu tarihlerde düşük büyütmeli bir teleskopun görüş alanına girecek kadar yakın görünür konumda olacaklar. Ne var ki, gezegenler Güneş'ten kısa süre önce doğdukları için, gözlem süresi çok sınırlı. Bu nedenle, sabah alacakaranlığı başladığında, güney-güneydoğu ufku üzerine bir dürbünle bakmak en iyisi.

Ekim'in sonlarında akşam gökyüzüne geçen **Venüs**, ay sonuna doğru gözlenebilecek kadar yükselecek. Gezegen, ayın başlarından itibaren, akşam alacakaranlığında güneybatı ufku üzerinde gözlenebilir. Ancak, ayın sonunda bile, Güneş'ten bir saat sonra batmış olacak. Buna karşın, gezegen çok parlak olduğundan, Güneş battıktan yaklaşık yarım saat sonra, gezegeni batı ufku üzerinde görebileceğiz. Venüs, bu sıralar Yer'e uzak konumda ve batı ufkunda gözlenebilecek hale geldiğinde de küçük bir disk biçiminde görünecek. Gelecek ay, gezegen ufuktan iyice yükselmiş olacak ve kolayca görülebilecek hale gelecektir.

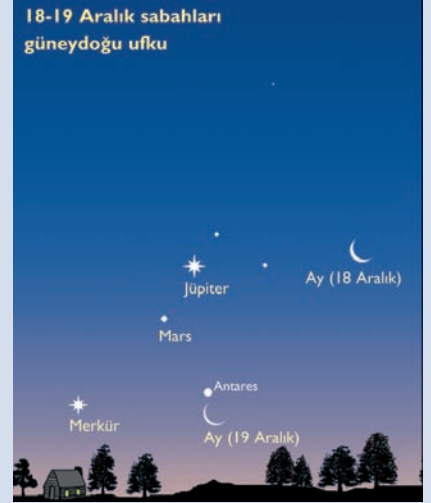
Satürn, ayın başlarında da 22:30, ayın sonlarında da 20:30 civarı doğacak. Satürn, Aslan Takımyıldızının en parlak yıldızı Regulus'la olan yakın görünür konumunu ya boyunca koruyacak. Regulus, gezegenin hemen doğusunda bulunuyor. Satürn, sarımsı rengi ve daha parlak oluşuyla Regulus'tan kolayca ayırt edilebilir.

Ay, 5 Aralık'ta dolunay yeniay, 12 Aralık'ta sondördün, 20 Aralık'ta yeniay, 27 Aralık'ta ilkdördün, hallerinden geçecek. Ay, 10 Aralık'ta Satürn'le, 18 Aralık'ta Jüpiter'le, 19 Aralık'ta Mars'la yakın görünür konuma gelecekler.

Yılın en etkin göktaşı yağmurlarından biri

olan **İkizler (Geminid) Göktaşı Yağmuru**, 13/14 Aralık gecesi en yüksek etkinliğine ulaşacak. Göktaşı yağmurunun kaynağının bulunduğu

bu İkizler Takımyıldızı, saat 02:00'da en yüksek konuma gelecek. Dolayısıyla da bu sıralarda göktaşı etkinliği en yüksek değerine ulaşacak.

Geminidler'in en yüksek etkinliğe ulaşacağı 13/14 Aralık gecesi, Ay sondördün halini geçmiş olacak. Ay, 01:00 civarında doğacak ve bu saatte sonra gözlenebilecek göktaşlarının sayısı düşecek. Bu nedenle, bu göktaşı yağmuru en etkin olduğu sıralarda gözlemek için geceyarısı 01:00 arasında dar bir zaman aralığı bulunuyor. Bu sırada, saatte 100 kadar göktaşı görülebilir. Yine bu zamanlar dışında, 6-19 Aralık tarihleri arasında, sayı az olmakla birlikte göktaşı yağmuru etkinliğini sürdürecektir.

Geminid Göktaşı Yağmuru'nun bir özelliği, gözlenen akanyıldızların parlak olması. Bu sayede, Ay'a karşın göktaşı yağmuru gözlenebilir. Kent dışına çıktığınızda bu sayı daha da artacaktır. Yani, gözleminizi sabah saatlerine kadar sürdürebilirsiniz. Ay gökyüzündeyken, onu bir şekilde perdelseniz sönük akanyıldızları görme olasılığınız artar. Bir bina ya da ağaç, yakınında gözlem yaparak bunu sağlayabilirsiniz.

Ayın ikinci göktaşı yağmuru, Büyük Ayı kaynaklı. 21/22 Aralık gecesi gerçekleşen **Ursid Göktaşı Yağmuru** bu yıl Ay'dan hiç etkilenmiyor. Bu göktaşı yağmuru sırasında gece yarısından sonra 20 ila 30 akanyıldız görülebilir.

1 Aralık saat 22:00, 15 Aralık saat 21:00, 31 Aralık saat 20:00'de gökyüzünün genel görünümü.